

Tollbamondás

Lotz János kedélyesen ebédelt szeretett családja körében egy Chevy Chase-i étteremben, amikor hirtelen és váratlanul rosszul lett. A gyerekeit azonnal elvitték a helyszínről, és értesítették a mentőket. Sajnos, minden igyekezet ellenére Lotz János életét már nem tudták megmenteni. Ez 1973. augusztus 25-én történt, Lotz ekkor még csak 60 éves volt.

Az özvegye egyedül maradt a két kiskorú fiával, s úgy döntött, hogy elhagyja Washington, és visszaköltözik a szüleihez a közel 4500 km távolságban lévő Kaliforniába. De mit csináljon Lotz János házi könyvtárával? A közel 8500 darabból álló gyűjtemény 5000 könyvet, 150 folyóiratot, 3100 cikket és sok levelet tartalmazott. Végül az oszakai Kansai Gaidai Egyetem megvásárolta a hagyatékot 20 millió japán jenért, azaz nagyjából 50 millió Ft-ért. Ezen az egyetemen két japán kutató is azzal a nyelvészeti témával foglalkozott, amelyekkel Lotz. Az egyetem könyvtárának dolgozói azóta már katalogizálták a hagyatékot, s a feldolgozott gyűjteményből megjelentettek egy bibliográfiát.

Útmutató a tollbamondáshoz

Írjuk fel a táblára: Chevy Chase (kiejtése: csevi csíz, ez egy városrész Washington észak-nyugati részén.), **Oszaka** (japán város), **Kansai Gaidai** (kiejtése: kánszáj gáidáj = az egyetem neve), **jen** (japán pénznem)

Mondjuk el a diktálás során, hogy a „hagyaték” szó a meghalt ember hátrahagyott vagyonát jelenti.
A katalogizálás jelentése: a gyűjtemény dokumentumainak rendezett jegyzékbe írása.

A bibliográfia szó jelentése: az írásművekről (kéziratról, könyvről, folyóiratról vagy más nyomtatványról) készült nyilvántartó és rendszerező jegyzék.

Először olvassuk el végig a szöveget, utána egy teljes mondatot olvassunk fel, majd kisebb egységekben diktáljuk le! A végén újra olvassuk el az egész szöveget!

Minden hiba 1 pontot von le a 20 pontos pontszámból (vesszőhiba is!).

A vesszők helyét nem mondjuk meg!

Annyi ideig tart a tollbamondás, amíg minden gyerek végez.

Szövegértés – Megoldókulcs

1. Hasonlítsd össze a mai svédországi és a Lotz-korabeli gimnáziumi önképző tevékenységet!
Tegyél + jelet a megfelelő oszlopba, választásodat támaszd alá! 8/

Szempont	Hasonlóság	Különbség	Idézet vagy indoklás
Az önképzés témái	+		kulturális és tudományos tevékenység alapján
Résztevők		+	középiskolások ↔ minden érdeklődő
Az önképzés céljai		+	elmélyülés ↔ a magyarság kultúrájának őrzése
Színhelye		+	Bonyhád ↔ Stockholm, Magyar Ház

2. Egészítsd ki úgy a svédországi nyári önképző tábor programját, mintha Lotz Jánosról szolt volna! 5/

Tábor neve: pl. **LOTZ JÁNOS NYÁRI ÖNKÉPZŐ TÁBOR**
2013. június 24.

Program

9.00 Megnyitó
9.30 Előadás
Téma: pl. **Ismerkedj meg Lotz Jánossal!**
10.00 Csoportfoglalkozás
Téma: pl. **Mit csinál egy önképzőkör?**
12.00 Ebéd
13.00 Szabad foglalkozás
Téma: pl. **Önálló kutatási téma (irodalom, tudomány)**
15.00 Pihenő
19.00 Mit tanultunk? – bemutatók
Téma: pl. **Kiselőadások a választott témáról**

Kreatív feladat, tehát az értékelésnél azokat a válaszokat kell elfogadni, amelyek Lotzcal és a szöveggel kapcsolatba hozhatók. A válaszok a tevékenységnek is feleljenek meg!

3. Igaz vagy hamis az állítás? 4/
- a) Lotz 7 évig volt Svédországban. **hamis**
- b) Lotz János érettségi után 11 évvel lett egyetemi oktató. **igaz**
- c) A Pallas lexikon szerint tanári segítség kell az önképzéshez. **igaz**
- d) Lotz korában is volt tagsági díj az önképzőkörben. **hamis**

4. Számold ki! 3/
- Ennyi évet nem élt Lotz János Magyarországon. **44**
- Ennyi évesen lett igazgató a Magyar Intézetben. **23**
- Ennyi évesen lenne tag ma Lotz János a svéd önképzőkörben. **101 (2014-ben)**

Helyesírási feladatok – Megoldókulcs**1. Válaszd el minden lehetséges helyen az alábbi szavakat!****10/**

Bá-tho-ry

abszt-rakt

a-nar-chis-ta

ka-pá-ló-dzik

leg-ott

leg-a-lább-is

Csaj-kovsz-kij

zá-por-e-ső

bel-ügy

egy-szer-s-mind

2. Állítsd betűrendbe az egyes oszlopokban található szavakat! Számozással (1-6.) jelöld a helyes sorrendet!**8/**

5. körös-körül

6. jeggyűűű

4. Pál

4. kisszék

3. Kőrös-hegy

5. jeggyel

6. pálinka

2. kissé

2. Kőrös

1. jegyben jár

1. Paál

1. kis részben

1. Kőrös

2. jegye

3. paca

3. Kiss Ernő

6. Kőrös-part

4. jegyesség

5. pala

5. kis szemű

4. Kőrösi Csoma

3. jegyepár

2. pác

6. kisszerű

*Csak akkor adható pont – oszloponként 2 –, ha hibátlan a számozás!***3. Egészítsd ki a következő szavakat i vagy í betűvel!****12/**

szolid, szelíd, áhítat, biztat, beíratás, beiratkozik, dicséret, kefir, vízen, víziló, naiv, vigasz

4. a) Döntsd el, hogy j, jj, ly vagy lly betűvel kell-e kiegészíteni a következő szavakat! 11/b) Karikázd be a kakukktójást, és írd le a vonalra helyesen! **megbocsát**

sulykol, lakáj, béklyó, bögöly, muszáj, zsöllye, megbocsá__t, Galya-tető, tarsoly, vijjog, zshivaj

5. Írd a táblázat utolsó oszlopába a helyesen írt forma betűjelét!**19/**

A	B	C	
János-dűlői	János dűlői	jános-dűlői	A
újong	ujjong	újjong	B
Állami díj	Állami-díj	Állami Díj	C
futball labda	futballabda	futball-labda	C
Batthyány	Dessewfy	Damjanics	A
mende monda	mende-monda	mendemonda	C
kilowattal	kilówattal	kilowatt-tal	A
Győr-Moson-soproni	győr-moson-soproni	Győr-Moson-Soproni	B
Dél-afrikai Köztársaság	Dél-Afrikai Köztársaság	Dél-Afrikai köztársaság	A
Shakespeare-i	shakespeare-i	shakespearei	B
Babits Mihály-os	babits mihály-os	Babits Mihályos	A
Mecsek hegység	Mecsek-hegység	Mecsek Hegység	A
céhvel	dohval	kehvel	A
Kossuth-al	Kossuth-tal	Kossuthtal	C
tánc és illemtanár	tánc-, és illemtanár	tánc- és illemtanár	C
számтан házifeladat	számтан házi feladat	számтан-házifeladat	C
Milnevel	Milnével	Milne-vel	B
Nemzetközi Nőnap	nemzetközi nőnap	Nemzetközi nőnap	B
Országos Széchényi könyvtári	országos széchényi könyvtári	országos Széchényi könyvtári	C